

คำนำ

เพื่อเป็นการศึกษา บรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยกฎหมายครอบครัว มีเนื้อหาครอบคลุม การหมั้น เจือนไขการสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา ความเป็นโมฆะของการสมรส การสิ้นสุดแห่งการสมรส รวมทั้งว่าด้วยบิดามารดากับบุตร สิทธิหน้าที่ของบิดามารดา ความปกครอง บุตรบุญธรรม และค่าอุปการะเลี้ยงดู ซึ่งวิชานี้เป็นวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาปีที่ 3 ที่นักศึกษาจะต้องศึกษา

สารบัญ

หมวด	หน้า
หมวด 1 ข้อมูลทั่วไป	3
หมวด 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	3
หมวด 3 ลักษณะและการดำเนินการ	4
หมวด 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา	4
หมวด 5 แผนการสอนและการประเมินผล	7
หมวด 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	11
หมวด 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	11

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
 วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา
2563201 กฎหมายครอบครัว
2. จำนวนหน่วยกิต
3 (3-0) หน่วยกิต
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
นิติศาสตร์
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
อาจารย์งามประวิณ เอี่ยมนีก
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 1 / ชั้นปีที่ 3
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)
ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)
ไม่มี
8. สถานที่เรียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
2551

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา
เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถอธิบายเกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว บรรพ 5 กฎหมายครอบครัว มีเนื้อหาว่าด้วย การหมั้น เจือนใจการสมรส ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา ความเป็นโมฆะของการสมรส การสิ้นสุดแห่งการสมรส รวมทั้งว่าด้วยบิดามารดากับบุตร สิทธิหน้าที่ของบิดามารดา ความปกครอง บุตรบุญธรรม และค่าอุปการะเลี้ยงดู ซึ่งวิชานี้เป็นวิชาบังคับที่นักศึกษาจะต้องศึกษา
2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา
 1. เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจ และสามารถอธิบายถึงการหมั้นและเจือนใจแห่งการสมรส
 2. เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจ และสามารถอธิบายถึงความหมายและประโยชน์ของกฎหมายครอบครัว ต่อสังคมไทย
 3. เพื่อให้ นักศึกษาทราบถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายครอบครัว เช่น พรบ.ว่าด้วยค่านำหน้าหญิง เป็นต้น

4. เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำข้อกฎหมายว่าด้วยครอบครัวมาปรับกับข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาได้

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย การฝึก	สอนเสริม	ปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 45 ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความ ต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็น

รายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาในห้องเรียน
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
(เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความซื่อสัตย์ในการทำกรตลาด โดยมีคุณธรรม
จริยธรรมตามคุณสมบัติ ดังนี้

- ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต
- มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและ
ลำดับความสำคัญ
- เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็น
มนุษย์เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

1.2 วิธีการสอน

- บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย
ครอบครัว
- อภิปรายกลุ่มกำหนดให้นักศึกษาหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง

1.3 วิธีการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา

- มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- ได้ทราบเกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว

2.2 วิธีการสอน

บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยใช้กรณีศึกษา

2.3 วิธีการประเมินผล

- สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี
- นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์กรณีศึกษา

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการศึกษากฎหมายครอบครัว

3.2 วิธีการสอน

- การมอบหมายให้นักศึกษาทำงานกลุ่ม และนำเสนอผลงาน
- อภิปรายกลุ่มวิเคราะห์กรณีศึกษา เกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว

3.3 วิธีการประเมินผล

สอบท้ายชั่วโมงและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา

4.2 วิธีการสอน

- จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา
- มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล เช่น ให้หาคำพิพากษาศาลฎีกาและนำเสนอหน้าชั้นเรียน และอ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชามาสรุปให้เพื่อนร่วมชั้นฟัง

4.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินตนเอง และเพื่อน

- รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมรายงานการศึกษาด้วยตนเอง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปล การเขียนโดยการทำรายงานและนำเสนอในชั้นเรียน
- พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา
- พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.2 วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website และทำรายงานนำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

5.3 วิธีการประเมินผล

- การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	แนะนำบทเรียนและเป็น การสอบถามความรู้ พื้นฐานทาง กฎหมายครอบครัว แนะนำวิธีการเรียน การ ประเมินผล และการทำ ข้อสอบ	3	1.อาจารย์ผู้สอนแนะนำตัว และอธิบายเนื้อหารายวิชา จุดประสงค์และเป้าหมาย ของรายวิชาเกณฑ์การวัดผล และประเมินผล แนะนำ หนังสือ แหล่งการเรียนรู้ และwebsite เพิ่มเติม 2. ถามตอบความรู้พื้นฐาน ทาง กฎหมายครอบครัว และร่วมแสดงความคิดเห็น	อ.งามประวัณ
2	บทที่ 1 การบังคับใช้ กฎหมายครอบครัว และ วิวัฒนาการของกฎหมาย ครอบครัว	3	1.เข้าสู่เนื้อหาบทนำ บรรยายประกอบ ตัวบท กฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมบทที่ 1 นักศึกษา ค้นหา ข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวัณ

3	บทที่ 2 เรื่องการหมั้น	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 2 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 2 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวีณ
4-5	บทที่ 3 การสมรส	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 3 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 3 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวีณ
6	บทที่ 4 ความสัมพันธ์ ระหว่างสามีภรรยา	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 4 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 4 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวีณ
7	บทที่ 5 ทรัพย์สินระหว่าง สามีภรรยา	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 5 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 5 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวีณ
8	บทที่ 6 การสมรสที่เป็น โมฆะ	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 6 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 6 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวีณ

9	บทที่ 7 การสิ้นสุดแห่งการสมรส	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 7 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 7 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวัณ
10	บทที่ 8 บิดามารดากับบุตร	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 8 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 8 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวัณ
11	บทที่ 9 สิทธิหน้าที่ระหว่างบิดามารดากับบุตร	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 9 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 9 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวัณ
12	บทที่ 10 ผู้ปกครองและผู้ อยู่ในปกครอง	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 10 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 10 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวัณ
13	บทที่ 11 บุตรบุญธรรม	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 11 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 11 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวัณ

14	บทที่ 12 ค่าอุปการะเลี้ยงดู	3	1.บรรยายเนื้อหาบทที่ 12 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม 3. กิจกรรมที่ 12 นักศึกษาค้นหาข้อมูล กรณีศึกษาทางหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต	อ.งามประวัณ
15	บรรยายทบทวนให้นักศึกษาก่อนสอบปลายภาค	3	1.สรุปการบรรยายเนื้อหาบทที่ 1-12 ประกอบ ด้วยบทกฎหมาย 2.สรุปและซักถาม	อ.งามประวัณ
16	สอบปลายภาค			อ.งามประวัณ

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
ที่	วิธีการประเมิน	ที่	วิธีการประเมิน	ที่
1	สอบท้ายชั่วโมง สอบปลายภาค	1	สอบท้ายชั่วโมง สอบปลายภาค	1
2	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน	2	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน	2
3	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย กิจกรรมตามใบงาน เสนอ ความคิดเห็นในชั้นเรียน	3	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย กิจกรรมตามใบงาน เสนอ ความคิดเห็นในชั้นเรียน	3

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

- หลักกฎหมายครอบครัว (PRINCIPLE OF LAW: FAMILY LAW)

โดย ศ.พิเศษ ประสพสุข บุญเดช

- คำอธิบาย กฎหมายครอบครัว ผู้เขียน สหส สิงหวิริยะ

- คำอธิบาย กฎหมายครอบครัว ผู้เขียน ศาสตราจารย์ไพโรจน์ กัมพูสิริ

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ไม่มี

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- ข้อมูลทางกฎหมายจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- Website ศาลฎีกา

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- ~ การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ~ ผลการสอบ
- ~ การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

- หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอนการวิจัยในและนอกชั้นเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก 3 ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้

การออกข้อสอบ (Test blueprint)

ข้อสอบเป็นแบบอัตนัย (จำนวน.4.ข้อ โดยจำแนก ระดับของการวัดความรู้ ด้านพุทธิพิสัย ตามแบบของ (Blooms Taxonomy) ดังนี้

	ความจำ	ความเข้าใจ	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
บทที่ 1 จำนวน...1.... ข้อ	/	/	/	/	
บทที่ 2 จำนวน ...1... ข้อ	/	/	/	/	
บทที่ 3 จำนวน1....ข้อ	/	/	/	/	
บทที่ 4 จำนวน ..1....ข้อ	/	/	/	/	
รวม	40	40	40	40	
ร้อยละ	100	100	100	100	